

چکیده

این مقاله رویکردهای ملی پنج کشور مختلف دنیا (چین، اسکاتلند، نیوزلند، مجارستان، جامائیکا) را به تربیت‌بدنی معرفی و عرضه می‌کند. کشورهای چین و اسکاتلند وضعیتی مشابه با ایالات متحدهی آمریکا (رویکرد پیروی از استانداردهای ملی) دارند. کشورهای نیوزلند، مجارستان و جامائیکا برنامه‌ی درسی ملی دارند. رویکرد (استانداردهای ملی یا برنامه‌ی درسی ملی) هر کشور به درس تربیت‌بدنی، به ترتیب بر اساس محورهای زیر، تشریح خواهد شد:

- مفاهیم مهم و زیربنایی؛
- جنبه‌های کلیدی تحصیل؛

● چگونگی اجرا؛

● چگونگی تأمین منابع (مالی، انسانی، تسهیلاتی و...).

کلیدواژه‌ها: رویکرد بین‌المللی، تربیت‌بدنی مدارس، برنامه‌ی درسی ملی.

مقدمه

از زمانی که «رویکرد»^۱ ایالات متحدهی آمریکا به تعلیم و تربیت و تربیت‌بدنی، بر استانداردها مبتنی شده است، بررسی رویکرد سایر کشورها به «برنامه‌ی درسی»^۲ و آموزش تربیت‌بدنی اهمیت پیدا کرده است. در ایالات متحدهی آمریکا، برنامه‌ی درسی

رویکردهای بین‌المللی به تربیت‌بدنی مدارس

نویسندگان: پیتر اتیگان (PhD)، پاتول بلیر (PhD)،
کلوی هیکسون (PhD)
مترجم: جواد آزمون (PhD)

ملی وجود ندارد. هر ایالت مسئول تهیه و تنظیم استانداردهای تحصیلی، بر اساس استانداردهای ملی است. بسیاری از ایالت‌ها پیرو استانداردهای ملی وضع شده توسط انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی^۳ هستند. این ماده درسی به شکل‌های متفاوتی در ایالات متحده ارائه و آموزش داده می‌شود.

در برخی از ایالت‌ها، مثلاً یوتا و کالیفرنیا، فقط استانداردهای تربیت‌بدنی و در برخی دیگر، مثل ایالت نیوجرسی، ترکیبی از تربیت‌بدنی و تندرستی دنبال می‌شود؛ در حالی که در سایر ایالت‌ها تربیت‌بدنی با موارد دیگری نیز ترکیب می‌شود (مثل نیویورک که دانش‌مشتی^۴ را هم دربر می‌گیرد).

اسامی نیز در ایالت‌ها متفاوت است. برای مثال نیوجرسی «استانداردهای محتوایی» و «شاخص‌های پیشرفت» و کالیفرنیا «استانداردهای محتوایی نمونه» دارند. خلاصه این‌که، اختیارات ایالتی یا مقتضیات مربوط به تربیت‌بدنی به‌طور گسترده‌ای متفاوت هستند.

درس تربیت‌بدنی در ایالات متحده‌ی آمریکا، در بیشتر بخش‌ها، توسط معلمان تربیت‌بدنی دارای گواهی‌نامه رسمی تدریس می‌شود، اگرچه ممکن است معلمان کلاسی نیز پیدا شوند که در مدارس ابتدایی، تربیت‌بدنی هم تدریس کنند. از نظر انجمن ملی ورزش و تربیت‌بدنی، یک برنامه‌ی کیفی تربیت‌بدنی بایستی توسط متخصص تعلیم دیده‌ی تربیت‌بدنی تدریس شود، فرصت‌های یادگیری برای همه‌ی دانش‌آموزان مهیا کند و مشتمل بر محتوایی معنادار و فعالیت‌های آموزشی مناسب باشد. مدت‌زمان پیشنهادی انجمن ملی ورزش و تربیت‌بدنی برای درس تربیت‌بدنی، ۱۵۰ دقیقه در هر هفته برای مدارس ابتدایی و ۲۲۵ دقیقه در هر هفته برای کلاس‌های متوسطه است.

چین: استانداردهای ملی مفاهیم مهم و زیربنایی

بر طبق قانون چینی، تربیت‌بدنی و ورزش مدارس ملزم به اجرای هفت اصل مهم و زیربنایی هستند:

۱. تربیت‌بدنی بایستی بخش ثابتی از برنامه‌های آموزشی مدرسه باشد.
۲. کلاس‌های درس تربیت‌بدنی همانند سایر مواد درسی، بایستی به‌طور منظم مورد ارزیابی قرار بگیرد و به اندازه‌ی کفایت، نیازهای دانش‌آموزان خاص را برآورده سازد.
۳. به‌منظور دستیابی دانش‌آموزان به استانداردهای ملی آمادگی جسمانی، بایستی زمان مناسب برای شرکت آنان در فعالیت‌های جسمانی روزانه در نظر گرفته شود.
۴. فعالیت‌های متنوع خارج از مدرسه‌ای، مثل آموزش و تمرین و رقابت‌های ورزشی بایستی برنامه‌ریزی شود. هم‌چنین سالانه، یک فعالیت جسمانی و رقابت ورزشی در سطح مدرسه بایستی اجرا شود.
۵. معلم‌های تربیت‌بدنی بایستی مطابق قوانین و مقررات

ملی بهسازی شده و از مزایای مرتبط با خصوصیات شغلی خود بهره‌مند شوند.

۶. زمین‌ها، فضاها و تجهیزات مربوط به فعالیت‌های جسمانی، بایستی فقط برای فعالیت‌های جسمانی مورد استفاده قرار گیرند.

۷. از دانش‌آموزان بایستی آزمون‌های جسمانی به‌عمل آید و برای بهبود آمادگی جسمانی آنان، نظارت اداری اعمال شود.

کشور چین، استانداردهای ملی خود را تا حدودی براساس استانداردهای آمریکایی تنظیم کرده است. در سال ۲۰۰۱، وزارت آموزش و پرورش چین نخستین سری از استانداردهای ملی تربیت‌بدنی و تندرستی خود را با این مبنا که کلیه‌ی دانش‌آموزان به پیامدهای زیر دست‌یابند، منتشر کرد:

● همگی از نظر جسمانی آماده باشند، قابلیت‌های خود را در بسیاری از فرم‌های حرکتی به نمایش بگذارند و دانش و مهارت‌های مربوط به فعالیت‌های جسمانی و تندرستی را کسب کنند.

- به‌طور منظم در فعالیت‌های جسمانی شرکت کنند.
- با دیگران ارتباط و همکاری داشته باشند.
- مسئولیت‌پذیری فردی خود را برای تندرستی خویش و جامعه به نمایش بگذارند و شیوه‌ی زندگی سالمی را در پیش گیرند.
- نگرش مثبتی نسبت به تربیت‌بدنی به‌دست آورند.

جنبه‌های کلیدی تحصیل

استانداردهای چینی، مشابه استانداردهای انجمن ملی ورزش و تربیت‌بدنی است. به عبارتی ورزش چین روندی غربی پیدا کرده است. برخلاف استانداردهای انجمن ملی ورزش و تربیت‌بدنی، استانداردهای ملی چین مشتمل بر تربیت‌بدنی و تندرستی است. هر دوی آن‌ها بر مفاهیم و مهارت‌های حرکتی، آمادگی بدنی، مسئولیت‌پذیری فردی و شیوه‌ی زندگی فعال و سالم تأکید دارند. هم‌چنین استانداردهای چینی بر مشارکت، ارتباط و همکاری و استانداردهای انجمن ملی ورزش و تربیت‌بدنی بر تنوع، لذت، چالش و ابراز وجود^۵ اشاره می‌کنند.

چگونگی اجرا و تأمین منابع

- در چین از تربیت‌بدنی، حمایت سیاسی قابل‌ملاحظه‌ای می‌شود، به‌طوری که:
- تربیت‌بدنی برای کلاس‌های اول تا دوازدهم اجباری است.
 - تکمیل رضایت‌بخش تربیت‌بدنی، یک شرط لازم برای ارتقا به‌پایه‌ی بعدی و فارغ‌التحصیلی است. مدارس می‌توانند با استفاده از مجوزهای اداری، برای افرادی که رد شده‌اند، یک ساعت فعالیت جسمانی روزانه در نظر بگیرند که می‌تواند مشتمل بر چنین اجزایی باشد؛ حداقل سه جلسه فعالیت جسمانی خارج از مدرسه و دو کلاس تربیت‌بدنی در هر هفته.
 - برابر مقررات اداری، چنان‌چه دانش‌آموزی در یک

سوم از مجموع ساعات درس در یک ترم حضور پیدا نکند، (چه دختر و چه پسر) نمره‌ی قبولی از درس نگرفته و به عنوان کسی که حدنصاب تربیت‌بدنی را داشته باشد، شناخته نمی‌شود. چنین دانش‌آموزی فقط یک گواهی یادگیری دریافت می‌کند، که برای ورود به تحصیلات عالی معتبر نیست. الزامات تربیت‌بدنی، به‌عنوان یک بخش اصلی از برنامه‌ی درسی مدرسه، بسیار مثبت بوده و به‌خوبی از تربیت‌بدنی (و ورزش) محافظت می‌کند. با این حال، در عمل مشکلاتی هم وجود دارد، از جمله:

- مقیاس اجرا رعب‌آور شده است. در چین، ۲۰۰ میلیون کودک در پایه‌های تحصیلی اول تا دوازدهم در ۵۴۰ هزار مدرسه‌ی تحت پوشش برنامه‌ی درس تربیت‌بدنی قرار دارند.
- مدارس روستایی با آن که کلاس‌های تربیت‌بدنی بیشتری نسبت به مدارس شهری دارند، بودجه کمتری دارند. کی‌یو^۷ (۱۹۹۸) گزارش کرده که در ۸۷ درصد از مدارس شهرهای بزرگ و ۸۲ درصد از مدارس شهرهای کوچک، کلاس‌های درس تربیت‌بدنی دو جلسه در هفته و یا بیشتر دایر است.
- وانگ و همکارانش^۸ (۲۰۰۱) گزارش کرده‌اند که در ۸۶ درصد از مدارس ابتدایی و متوسطه‌ی شهرها و ۹۲/۷ درصد از شهرک‌ها و در ۱۰۰ درصد مدارس مناطق روستایی در استان شان‌دونگ^۹، دو و یا بیشتر از دو جلسه در هفته کلاس‌های درس تربیت‌بدنی دایر است. در مناطق روستایی معمولاً مدارس ابتدایی فراوان و مدارس متوسطه کم‌ترند، مضافاً این که کلاس‌های مدارس روستایی نسبت به مدارس مناطق شهری پرجمعیت‌ترند. با وجود این حقیقت که متوسط بودجه‌ی سالانه (سرانه) به ازای هر دانش‌آموز در استان شان‌دونگ در مناطق روستایی (۲۸ سنت) نسبت به شهرک‌ها (۶۴ سنت) و شهرها (۱۰/۵ دلار یا ۱۰۵ سنت) کمتر است، با این حال، دانش‌آموزان مدارس روستایی در هفته، کلاس‌های تربیت‌بدنی بیشتری دارند. صلاحیت‌های معلمی نیز یک موضوع اجرایی دیگر در چین است، به‌طوری که:

- کمتر از یک‌سوم از معلمان تربیت‌بدنی چین ليسانس (۳۰٪) یا بالاتر (۱ درصد) دارند. ۵۸ درصد از معلمان تربیت‌بدنی فوق‌دیپلم و تنها ۱۲ درصد آنان دیپلمه هستند.

- مطابق قانون مربوط به معلمان در چین، معلمان دوره‌ی ابتدایی بایستی دارای دیپلم دوره‌ی سه‌ساله، از مدرسه‌ی تربیت‌معلم باشند. فارغ‌التحصیلان دوره‌ی راهنمایی که علاقه‌ای به ادامه‌ی تحصیل در دبیرستان یا کالج (آموزشکده) ندارند، ولی تدریس (معلمی) را دوست دارند، می‌توانند وارد مدرسه‌ی تربیت‌معلم شوند. معلمان دوره‌ی راهنمایی بایستی دارای مدرک ليسانس و یا گواهی دوره‌ی دو تا سه ساله‌ی آموزشکده‌ی معلمی باشند.

معلمان دوره‌ی متوسطه، بایستی مدرک ليسانس یا فوق‌ليسانس داشته باشند.

- برای ورود به تربیت معلم تربیت‌بدنی، شرایط ویژه‌ای وجود دارد، مثل برخورداری از قد و اندام مناسب، ۲۲ سال سن یا کمتر و مجرد بودن.
- محتوای برنامه‌های تربیت‌معلم تربیت‌بدنی در چین، بیشتر سنتی است، ولی روش‌های تدریس، رشد یا یادگیری حرکتی، کمتر سنتی و متنوع‌اند. با این حال، کسب تجربه میدانی (عملی) و تدریس دانش‌آموزی مورد انتظار است.

اسکاتلند: استانداردهای ملی (با عناصر برنامه‌ی درسی ملی)

نظام آموزش و پرورش اسکاتلند (یا نظام تحصیل و تعلیم اسکاتلند)^{۱۰} برنامه‌ی درسی ملی ندارد، ولی تابع شیوه‌نامه‌هایی است که دربرگیرنده‌ی عناصری از برنامه‌ی درسی ملی و استانداردهای ملی است. بخشی از برنامه‌ی تحصیلی و تعلیمی اسکاتلند تربیت‌بدنی است. نظام تحصیلی و تعلیمی اسکاتلند، فاقد ساختار اداری متعارف در سایر کشورهاست، یعنی سازمان حمایت دولتی، مسئول حمایت و توسعه‌ی نظام تعلیم و تربیت عمومی است.

تربیت‌بدنی بخشی از برنامه‌ی درسی (۵ تا ۱۴ برنامه) رسمی در نظام تحصیلی و تعلیمی اسکاتلند است، یعنی بخشی که متکفل آموزش ابتدایی تا پایان دو سال اول دوره‌ی متوسطه است. تربیت‌بدنی همراه با هنر و طراحی، موسیقی، و تئاتر یکی از زیر موضوع‌های هنرهای القایی^{۱۱} است. در نظام تحصیلی و تعلیمی اسکاتلند، آموزش تندرستی در یک حوزه‌ی مجزا دنبال می‌شود.

مفاهیم مهم و زیربنایی

هدف از هنرهای القایی، ارتقای عاطفی، جسمانی، شناختی و رشد شخصی و اجتماعی دانش‌آموزان و افزایش آگاهی آنان از میراث فرهنگی، ارزش‌ها و تنوع است. فصل مشترک هر چهار حوزه‌ی هنرهای القایی، دستیابی دانش‌آموزان به سه پیامد پیشرفت؛ یعنی بهره‌گیری از رسانه‌ها، مهارت‌ها و فنون؛ بیان احساسات، ایده‌ها، افکار یا راه‌حل‌ها و ارزشیابی یا ق‌ردانی کردن است و هر یک از پیامدها مشتمل بر تعدادی حدود یا جنبه‌ی یادگیری است.

جنبه‌های کلیدی تحصیل

تربیت‌بدنی بخشی از

برنامه‌ی درسی (۵ تا ۱۴ برنامه)

رسمی در نظام تحصیلی و تعلیمی

اسکاتلند است، یعنی بخشی که

متکفل آموزش ابتدایی تا پایان

دو سال اول دوره‌ی متوسطه

است. تربیت‌بدنی همراه با هنر و

طراحی، موسیقی، و تئاتر یکی از

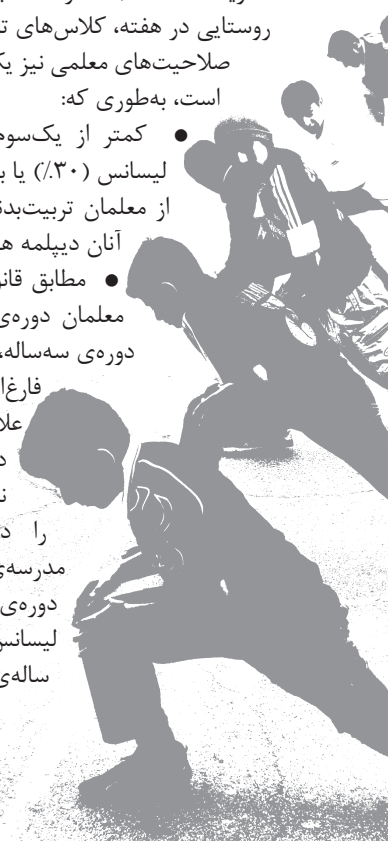
زیر موضوع‌های هنرهای القایی یا

عاطفی^{۱۱} است. در نظام تحصیلی

و تعلیمی اسکاتلند، آموزش

تندرستی در یک حوزه‌ی مجزا

دنبال می‌شود

هر یک از پیامدهای پیشرفت، جنبه‌ای از برنامه‌ی تحصیلی را دربر می‌گیرد. بیشتر جنبه‌های یادگیری، همان اهداف پیشرفت هستند. اساساً برای کسب جنبه‌های یادگیری؛ یعنی افزایش سطح معرفت و مهارت، پنج سطح پیشرفت وجود دارد. جنبه‌های یادگیری در قالب برنامه‌های تحصیلی آموزش داده می‌شوند.

در سطح ابتدایی، محتوای تربیت‌بدنی بر تربیت‌حرکتی استوار و شامل کسب و افزایش سطح آگاهی و مهارت در جنبه‌های زیر است:

- مهارت‌های جابه‌جایی یا انتقالی^{۱۲}؛
 - مهارت‌های پایداری یا استواری^{۱۳}؛
 - مهارت‌های دستکاری^{۱۴}؛
 - آگاهی فضایی^{۱۵} (شامل فضای عمومی^{۱۶}، شخصی^{۱۷}، جهات^{۱۸}، سطوح^{۱۹}، مسیرها^{۲۰})؛
 - پویایی یا مکانیک حرکت^{۲۱} (شامل نیرو^{۲۲}، سرعت^{۲۳} و جریان^{۲۴} - از آزاد یا محدود بودن حرکت بحث می‌کند؛ مترجم)؛
 - ارتباطات یا روابط^{۲۵} (با مردم و اشیا).
- در سطح متوسطه، محتوای تربیت‌بدنی بیشتر بر مهارت‌های تخصصی و آمادگی جسمانی استوار و شامل کسب و افزایش سطح آگاهی و مهارت در جنبه‌های زیر است:
- توسعه و بهبود سطح آمادگی جسمانی؛
 - تکنیک‌ها و تاکتیک‌های ورزش‌های تیمی و انفرادی؛
 - ژیمناستیک و حرکات موزون؛
 - فعالیت‌های آموزشی فضای آزاد.

توصیه شده که سنجش از پیامدهای پیشرفت؛ یعنی کاربرد، و قدردانی، کلی باشد. پیشنهادهایی که مطرح شده‌اند عبارت‌اند از: مشاهده‌ی مداوم عملکرد و طرز کار؛ مشاهده و یا شنیدن تکمیل شدن وظیفه؛ بحث و گفت‌وگو در خصوص عملکرد دانش‌آموزان و سنجش از پاسخ‌های دانش‌آموزان به وظایف یا تکالیف تعیین شده.

چگونگی اجرا و تأمین منابع

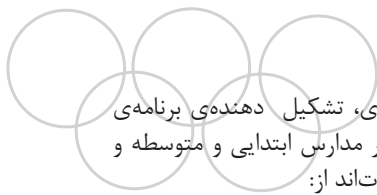
بر اساس گزارشی که در سال ۱۹۹۷ منتشر شد، تقریباً همه‌ی مدارس پنج تا ۱۴ برنامه را اجرا کرده‌اند و ۷۵ درصد از معلمان در برنامه‌های درسی خود تجدیدنظر کرده‌اند. در سال ۲۰۰۴، گروه بررسی تربیت‌بدنی، پیشنهاد زمان بیشتر، معلم بیشتر و انتخاب بیشتر را برای تربیت‌بدنی اسکاتلندی ارائه کرد. متعاقب این گزارش، وزیر آموزش و پرورش و جوانان اسکاتلند، اجازه‌ی جذب ۴۰۰ معلم جدید و افزایش زمان کلاس‌های تربیت‌بدنی را صادر کرد. گروه بررسی تربیت‌بدنی پیشنهاد کرده بود که بهسازی‌ها و اصلاحات دیگری، مثل بهسازی ارتقای شغلی و بهره‌گیری از بهترین شیوه‌ها نیز انجام شود.

آماده‌سازی شغلی (تأمین معلم) در نظام آموزش و پرورش اسکاتلند، مختص هر دوره تحصیلی انجام می‌شود. افرادی می‌توانند در دوره‌ی ابتدایی (معلمان دوره‌ی ابتدایی تمایلی به متخصص شدن ندارند) تدریس کنند که یکی از این مدارک تحصیلی را داشته باشند: طی دوره‌های چهارساله کارشناسی، مثل: اخذ لیسانس تعلیم و تربیت یا درجات ترکیبی؛ اخذ دیپلم حرفه‌ای تعلیم و تربیت^{۲۶} با طی دوره‌ی یک‌ساله، مختص افرادی که یک مدرک تحصیلی دارند؛ استفاده‌ی پاره‌وقت از افرادی که دیپلم حرفه‌ای تعلیم و تربیت دارند. فرایند تأمین معلم برای دوره‌ی ابتدایی معمولاً با مشارکت مراجع و مسئولان محلی انجام می‌گیرد.

افرادی می‌توانند در دوره‌ی متوسطه تدریس کنند که یکی از این مدارک تحصیلی را دارا باشند: طی دوره‌ی چهارساله‌ی کارشناسی و اخذ لیسانس تربیت‌بدنی؛ یا اخذ دیپلم حرفه‌ای تعلیم و تربیت با طی دوره یک ساله؛ مختص افرادی که لیسانس در رشته‌های علوم انسانی^{۲۷} یا لیسانس در رشته‌های علوم و فنون^{۲۸} دارند؛ استفاده از نیروهای پاره‌وقت یا افرادی که کلاس‌های حرفه‌ای تعلیم و تربیت را به‌صورت آموزش از راه دور گذرانده‌اند. فرایند تأمین معلم برای دوره‌ی متوسطه نیز معمولاً با مشارکت مراجع و مسئولان محلی انجام می‌گیرد.

تأمین معلم پس از طی یک دوره‌ی دو ساله‌ی آزمایشی (کارآموزی) کار در مدرسه انجام می‌شود. به منظور دستیابی موفقیت‌آمیز به استانداردهای مورد نظر برای پذیرش نهایی، معلمان مسیر ارتقای شغلی مداوم^{۲۹} خود را با بهره‌گیری از چهار عنصر مهم طی می‌کنند:

۱. تعهد به ملاقات منظم با مربی خود، به منظور بحث پیشرفته؛
۲. کاربرد بازخوردهای به‌دست آمده از مشاهدات تدریسی؛
۳. ثبت و انعکاس تجربیات به‌دست آمده در مسیر ارتقای شغلی مداوم در دوره‌ی آزمایشی خود؛
۴. ارتقای شغلی خود

هفت حوزه‌ی کلیدی یادگیری، تشکیل دهنده‌ی برنامه‌ی درسی تندرستی و تربیت‌بدنی در مدارس ابتدایی و متوسطه و در طول ۱۰ سال هستند که عبارت‌اند از:

۱. سلامت روانی
۲. تربیت جنسیتی
۳. غذا و تغذیه
۴. مراقبت از بدن و ایمنی بدنی
۵. فعالیت جسمانی
۶. مطالعات ورزشی
۷. فعالیت‌های تربیتی فضای آزاد (خارج از سالن و کلاس).

چگونگی اجرا و تأمین منابع

وزارت آموزش و پرورش برای کمک به اجرای برنامه‌ی درسی جدید، قراردادی با تهیه‌کنندگان منعقد ساخت تا پیشنهادهایی برای ارتقای حرفه‌ای در مدارس برای اجرای کامل در سال ۲۰۰۱ آماده سازند. قبل از سال ۲۰۰۱، میزان مشارکت در ارتقای حرفه‌ای مدارس به‌طور گسترده‌ای متنوع بود. وزارت آموزش و پرورش علاوه بر ارتقای شغلی، تعدادی مرجع و منبع آموزشی و یادگیری، مثل: جزوات، مقالات و منابع الکترونیکی، برای کمک به مدارس در اجرای برنامه درسی جدید آماده ساخته بود. مدارس و سازمان‌ها نیز در این زمینه خدماتی به مدارس ارائه کردند.

مجارستان: برنامه‌ی درسی ملی

تربیت‌بدنی، بخشی از برنامه‌ی درسی جوهره‌ای (هسته‌ای) ملی^{۳۲} مجارستان است. تربیت‌بدنی یکی از ۱۰ حیطه‌ی محوری نظام تعلیم و تربیت است. برنامه‌ی درسی تربیت‌بدنی را می‌توان ترکیبی از آموزش تندرستی، ورزشی و تربیت‌بدنی دانست. مراحل تحصیل رسمی در برنامه‌ی درسی محوری (هسته) ملی مجارستان عبارت‌اند از:

- پایه‌های یک تا چهار
- پایه‌های پنج و شش
- پایه‌های هفت و هشت
- پایه‌های نه تا ۱۲.

مفاهیم مهم و زیربنایی

تکالیف رشدی مهم در برنامه‌ی درسی، عبارت‌اند از: خویش‌شناسی و خودآگاهی؛ وطن‌شناسی؛ آگاهی از فرهنگ جهانی و اروپایی؛ آموزش‌های محیط‌زیست؛ فرهنگ اطلاعات و ارتباطات؛ یادگیری؛ سلامت روانی و جسمانی؛ آمادگی برای پذیرش نقش برای زندگی بزرگسالی.

اهداف اولویت‌دار و یا اهداف رشدی کلی در تربیت‌بدنی عبارت‌اند از:

- بهبود سلامت و تأمین تندرستی جسمانی کودکان؛
- بهبود آمادگی‌های جسمانی، بهبود سازگاری جسمانی و روانی، بهبود وضعیت جسمی و روانی؛
- انتقال دانش و بررسی دانش مربوط به ورزش‌ها و تمرینات

از طریق داشتن جداول متنوع زمان‌بندی تجربیات تدریس. هم‌چنین، نظام تحصیلی و تعلیمی اسکاتلند، به‌عنوان یک مرجع ارتقای شغلی، خدماتی مثل ارسال فهرست کارگاه‌های آموزشی و فعالیت‌های مرتبط با ارتقای شغلی، وب‌سایت‌ها، وبلاگ‌ها و ایده‌های درسی (طرح درس) و تشکیل جلسات گروهی را ارائه می‌کند. اخیراً در کشور اسکاتلند موجی از ساخت و بازسازی مدارس آغاز شده است. براساس یافته‌های یک پیمایش (بررسی)، پس از بازسازی مدارس، معلمان تربیت‌بدنی، وضعیت سالن‌های ورزشی جدید مدارس، فضاهای بازی، و سایر تسهیلات مربوط به تربیت‌بدنی را: «خیلی خوب»، «خوب» و یا «مناسب» توصیف کرده‌اند.

نیوزلند: برنامه‌ی درسی ملی

چارچوب برنامه‌ی درسی تربیت‌بدنی نیوزلند، ترکیبی از آموزش تندرستی، تربیت‌بدنی و اقتصاد خانه‌داری (تدبیر منزل) است. چهار جنبه‌ی هسته‌ی اصلی برنامه‌ی درسی را تشکیل می‌دهند. هر جنبه خود دربرگیرنده‌ی سه تا چهار هدف است. در چارچوب برنامه‌ی درسی، چهار مفهوم زیربنایی وجود دارد که بر هفت حوزه‌ی مهم یادگیری اشاره می‌کنند.

ابعاد و اهداف

- تندرستی فردی و رشد جسمانی: رشد و نمو؛ فعالیت جسمانی منظم؛ ایمنی؛ هویت شخصی و ارزش‌شناسی خویش‌شناسی (ارجمندی نفس).
- مفاهیم و مهارت‌های حرکتی: مهارت‌های حرکتی؛ نگرش‌ها یا چالش‌های مثبت؛ علم و تکنولوژی؛ عوامل اجتماعی و فرهنگی.
- ارتباط با سایر افراد: ارتباطات؛ شخصیت (هویت)؛ حساسیت و احترام؛ مهارت‌های بین فردی.
- محیط‌ها و اجتماعات سالم: نگرش‌ها و باورهای اجتماعی؛ مراجع اجتماعی؛ حقوق؛ مسئولیت‌ها و قوانین؛ انسان و محیط.

مفاهیم مهم و زیربنایی

بهزیستی^{۳۰} یا هاوارا^{۳۱} یک فلسفه‌ی مائوری^{۳۲} (بومی زلاندنو) تندرستی است. این فلسفه مشتمل بر تاها تین آن^{۳۳} (بهزیستی جسمانی)، تاها هینن گارو^{۳۴} (بهزیستی روانی و عاطفی)، تاها وهان آیو^{۳۵} (بهزیستی اجتماعی)، و تاها وای روا^{۳۶} (بهزیستی معنوی) است.

ارتقای تندرستی، دانش‌آموزان را به قبول مسئولیت برای کمک به ایجاد محیط‌های جسمانی و عاطفی در کلاس‌های درس، مدارس، اجتماعات و جامعه ترغیب می‌کند. از منظر یک دیدگاه اجتماعی - روانی، عناصر اجتماعی و محیط زیست بر تندرستی و بهزیستی تأثیر می‌گذارند. اهمیت نگرش‌ها و ارزش‌ها باعث شده تا تأکید ویژه‌ای بر ارتقای نگرش‌ها و ارزش بشود. هدف آن است که در مدارس دولتی تأثیرات مثبتی بر رفتار گذاشته شود.

جنبه‌های کلیدی تحصیل

ورزشی؛

● سرگرمی، کسب لذت، رضایت و میل به رقابت.

جنبه‌های کلیدی تحصیل

اهداف در تربیت‌بدنی بر اساس دانش، مهارت‌ها و حداقل صلاحیت‌ها برای کلاس‌های چهارم، ششم، هشتم و دهم به حوزه‌های زیر تقسیم‌بندی شده‌اند:

- تمرین‌های ورزشی سازمانی (حرکات و تمرینات قدمرو)؛
- تمرین‌های ورزشی آماده‌ساز (مقدماتی)، بنیادی و پیشگیرانه؛
- آرام‌سازی؛
- تمرین‌های ورزشی دو و میدانی (دویدن، جست‌زدن، پریدن، پرتاب کردن)؛
- تمرین‌های ورزشی ژیمناستیک (نگه‌دارنده، صعودی، تعادلی)؛
- ژیمناستیک موزون، تمرینات هوازی (فقط دختران)؛
- ورزش‌ها (هندبال، بسکتبال، فوتبال، والیبال)؛
- فعالیت‌های فضای آزاد و تفریحی؛
- دفاع شخصی و هنرهای رزمی؛
- شنا.

سنجش در تربیت‌بدنی مجارستان از حالت سخت‌آزمون آمادگی‌های جسمانی، به رویکرد مبتنی بر عملکرد تدریجی تغییر یافته است. با این حال، کارآیی و اثربخشی روش‌های اجرایی، هنوز برای پیشرفت جای کار دارند.

چگونگی اجرا و تأمین منابع

اجرا در مجارستان، تابع یک مدل دوقطبی است. در این کشور یک برنامه‌ی درسی ملی وجود دارد که مدارس باید تکالیف رشدی مهم، اولویت‌دار و اهداف جزئی آن‌را دنبال کنند. با این حال، مدارس نواحی محلی مجاز هستند برنامه‌ی درسی را در سطح معینی از کنترل محلی اجرا کنند. کلیه مدارس، تربیت‌بدنی ملی یا چارچوب برنامه‌ی درسی را اجرا می‌کنند؛ لذا، تربیت‌بدنی یک موضوع درسی اجباری برای همه مدارس است و باید حداقل ۲/۵ جلسه درس در هر هفته تدریس شود.

کلیه داوطلبان معلمی تربیت‌بدنی، بایستی توانایی خود را برای تدریس محتوای برنامه‌ی درسی به اثبات برسانند. این محتوا مشتمل بر فعالیت‌های متنوعی می‌شود، مثل: ورزش‌ها (بسکتبال، هندبال، والیبال و فوتبال)؛ علم ورزش دوومیدانی؛ ژیمناستیک؛ شنا؛ ورزش‌های زمستانی (اسکی، اسکی و ورزش‌های مبارزه‌ای). هم‌چنین، داوطلبان بایستی در زمینه‌های فنون تعلیم و تربیت، دانش روان‌شناسی، علوم اجتماعی، آناتومی و فیزیولوژی، از دانش نظری کافی

برخوردار باشند. داوطلبان پس از حضور در کلاس‌های تئوری و روش‌شناسی تربیت‌بدنی، به‌طور آزمایشی در مدرسه تدریس می‌کنند. این دوره ۲۰۰ تا ۲۵۰ جلسه درس را شامل می‌شود. به‌جز این موارد، دانش‌آموز معلمان بایستی ۱۲۰ جلسه‌ی درسی نیز معلمی کنند. داوطلبان تدریس به گروه‌های سنی مختلف، از شش تا ۱۸ سال و هم‌چنین بزرگسالان، توانایی‌های لازم را کسب می‌کنند. تأمین منابع تربیت‌بدنی در مدارس مجارستان به شرح زیر صورت می‌گیرد:

فضاهای داخلی (کلاس، سالن، و...)

- تقریباً ۲۰ درصد از مدارس، دارای سالن ورزش یا اتاق برای تمرین‌های ورزشی هستند.
- کلاس‌های تربیت‌بدنی در استخرهای شنا، زمین‌های ورزش، پیست‌های اسکیت روی یخ، سالن‌های ورزشی استیجاری و... برپا می‌شود.
- ۲۹ درصد از سالن‌های ورزشی برای استحمام دوش ندارند.
- ۲۳ درصد از سالن‌های ورزشی برای استحمام دوش دارند، ولی فرصتی برای استفاده از آن‌ها داده نمی‌شود.

فضاهای آزاد

- ۲۸ درصد از حیاط و فضاهای مدارس، برای انجام ورزش‌ها، آرام‌سازی و بازی ایده‌آل هستند.
- ۳۱ درصد از حیاط و فضاهای مدارس برای انجام ورزش‌ها، آرام‌سازی و بازی رضایت‌بخش هستند.
- ۴۰ درصد از حیاط و فضاهای مدارس برای انجام ورزش‌ها، آرام‌سازی و بازی رضایت‌بخش نیستند.
- ۱ درصد از مدارس فاقد فضا و مکان هستند.

جامائیکا: برنامه‌ی درسی ملی

گزارش سال ۲۰۰۷ وزارت آموزش و پرورش جامائیکا تصریح کرده که وزارت آموزش و پرورش، جوانان و فرهنگ مسئول برنامه‌ریزی، هدایت و سنجش آموزش در جامائیکا است. هر ناحیه (۱۴ ناحیه) مسئولیت مدیریت مدارس خود را برعهده دارد. در ۱۴ ناحیه، برنامه‌های مدارس خصوصی توسط یک هیئت‌مدیره دنبال می‌شود.

اهداف آموزش و پرورش جامائیکا بر تدارک تعلیم و تربیت برای کلیه افراد به‌منظور برخورداری آنان از سطح بهینه‌ای از رشد فردی و ملی اشاره دارند. آموزش و پرورش ابتدایی (تا پایه ششم) عمومی است و به دانش‌آموزان کتاب درسی رایگان و کمک‌هزینه‌ی غذایی تعلق می‌گیرد. جامائیکایی‌ها تشویق می‌شوند تا تحصیل خود را تا پایه‌ی ۱۱ و یا تا سن ۱۷ سالگی ادامه دهند. علاوه بر مدارس متوسطه‌ی سنتی (پایه‌های ۷ تا ۱۳)، دانش‌آموزان می‌توانند به مدارس حرفه‌ای (شغلی)، فنی

یا کشاورزی نیز وارد شوند. تربیت‌بدنی به عنوان یک عنصر ضروری در تندرستی و بهزیستی شهروندان جامائیکایی شناخته می‌شود و لذا در شیوه‌نامه‌های برنامه‌ی درسی که توسط معلمان و نمایندگان دولتی تهیه شده، به‌خوبی از آن حمایت شده است.

مفاهیم مهم و زیربنایی: «هر کودک می‌تواند یاد بگیرد و همه‌ی کودکان باید یاد بگیرند»

تربیت‌بدنی به‌این دلیل که در رشد فردی، افزایش نظم و انضباط و توسعه‌ی شغلی در منطقه نقش دارد، مهم است. علاوه بر این مفاهیمی که از نظر مدارس جامائیکا مهم‌اند، عبارت‌اند از: احترام به خود و دیگران؛ احترام برای اولیای امور؛ ارزش قائل شدن برای محیط‌زیست؛ صداقت؛ اتحاد؛ غرور ملی؛ وفاداری به مدرسه و کشور؛ شعور انضباطی؛ حس مسئولیت‌پذیری و رفتار شایسته‌ی اخلاقی

هم‌چنین، برنامه‌های تربیت‌بدنی بر مفاهیمی بدین شرح مبتنی‌اند:

- رشد همه‌جانبه‌ی فرد
- مهارت‌های حرکتی و مؤلفه‌های آمادگی جسمانی
- شیوه‌های زندگی راجع به آمادگی جسمانی، بهداشت، فعالیت‌های اساسی شیوه‌ی زندگی، نگرش‌ها و ارزش‌ها
- رشد احساسی و ذهنی
- رشد فردی در عزت نفس و نگرش‌ها و ارزش‌های مورد وثوق جامعه

جنبه‌های کلیدی تحصیل

جنبه‌های کلیدی تحصیل در راهنمای برنامه‌ی درسی تربیت‌بدنی مشخص شده‌اند. اگرچه جنبه‌های تندرستی و آمادگی جسمانی در راهنمای برنامه‌ی درسی مشهورند، ولی تا پایه‌ی چهارم به‌طور مشخص ثبت نشده‌اند.

الگوی تعلیم و تربیتی از کودکان تا پایه‌ی سوم، تلفیق^{۲۸} است که «بدن من» جزء جوهره‌ای (هسته‌ای) آن است. در الگوی تعلیم و تربیتی تلفیق، به مفاهیم حرکتی، تغذیه‌ای، آمادگی جسمانی، ایمنی، تندرستی و مهارت‌های حرکتی، متناسب با سطح پایه‌ی تحصیلی اشاره می‌شود.

در پایه‌های چهار تا شش، کلاس‌های تربیت‌بدنی ویژه به اجرا می‌آیند و برنامه‌ی درسی بیشتر بر تعلیم حرکت، بازی‌های ورزشی و شیوه‌ی زندگی متمرکز است.

در پایه‌های هفت تا نه، دانش‌آموزان هر ساله ورزش‌های فصلی، موضوعات تئوری در زمینه‌ی شیوه‌ی زندگی (مرتبط با تندرستی و سرفصل‌های شیوه‌ی زندگی) و برنامه‌ی مشخص شده برای هر سطح از تحصیل را آموزش می‌بینند. ورزش‌های فصلی عبارت‌اند از: نتبال، فوتبال، دو و میدانی، کریکت و والیبال. مطابق با اهداف و به منظور آموزش مناسب؛ در راهنمای برنامه‌ی درسی، محتوای آموزشی هر ورزش به تناسب پایه‌ی تحصیلی، جزء به‌جزء شده است. برنامه‌ی درسی پایه‌ی هفتم، تمرکز خاصی

بر تعلیم حرکتی (مهارت‌های بدنی، کنترل حرکات بدن و عملکرد ایمن) دارد، در حالی‌که، محوریت محتوا در پایه‌های هشت و نه آموزش ژیمناستیک و حرکات موزون است.

چگونگی اجرا و تأمین منابع

در کشور جامائیکا، مدارس برنامه‌های آموزشی را براساس شیوه‌نامه‌های ناحیه‌ای و منطقه‌ای اجرا می‌کنند. امور اجرایی توسط نواحی چهارده‌گانه مدیریت می‌شود و مدارس خصوصی هر ناحیه، توسط یک هیئت‌مدیره اداره می‌شوند.

از معلمان جامائیکایی انتظار می‌رود که یادگیری دائمی و ارتقای شغلی را دنبال نمایند. برای کمک به معلمان در این تلاش، صندوق وام‌گردشی (تجدید شونده) ارتقای حرفه‌ای (شغلی) معلمان^{۲۹} توسط وزارت آموزش و پرورش و جوانان جامائیکا در سال ۲۰۰۷ تأسیس شد تا به تحقق هدف تربیت معلمانی در سطح استانداردهای جهانی، کمک کند.

وزارت آموزش و پرورش، جوانان و فرهنگ، توسط تعدادی از شرکت‌های وابسته حمایت می‌شود. برخی از آن‌ها عبارت‌اند از:

- خدمات کتاب‌خانه‌ای جامائیکا
- صنایع غذایی
- اتحادیه‌ی جذب و آموزش نیروی انسانی یا آژانس ملی آموزش
- اتحادیه‌ی میراث ملی
- بنیاد جامائیکا
- شورای دانشگاه جامائیکا.

پی‌نوشت

1. Approach
2. Curriculum
3. The National Association of Sport and Physical Education (NASPE)
4. Consumer Science
5. Model Content Standards
6. Self-expression
7. Qu
8. Wang et al
9. Shandong
10. Learning and Teaching Scotland (LTS)
11. Expressive Arts
12. Loco motor Skills
13. Stability Skills
14. Manipulative Skills
15. Space Awareness
16. General Space
17. Personal
18. Directions
19. Levels
20. Pathways
21. Dynamics
22. Force
23. Speed
24. Flow
25. Relationships
26. Professional Graduate Diploma in Education (PGDE)
27. Bachelor of Arts (BA)
28. Bachelor of Science (BS)
29. Continuing Professional Development (CPD)
30. Well-being
31. Hauora
32. Maori
33. Taha tinana
34. Taha hinengaro
35. Taha whanau
36. Taha wairua
37. National Core Curriculum (NCC)
38. Integration
39. The Teachers Professional Development Revolving Loan Fund

منبع

Rattigan, P., Blair, P., Hickson, C. (2010). "International Approaches to Physical Education: A Comparison" <http://www.pelinks4u.org/articles/rattigan0210.htm>, 2010/02/24